

Spis rzeczy

Konstelacje

Charles Baudelaire (*Prawie całe nasze życie...*) 7

Pytania

Stanisława Przybyszewska [*Jak zrozumieć Robespierre'a*] (8), Jarosław Iwaszkiewicz *Principium individuationis* (9), Aleksander Wat *Czym jest? Czyżże?* (10), Czesław Miłosz *Co znaczy* (12), Stanisław Grochowiak *Kat* (13), Miron Białoszewski *Los? Co? Los?* (14), Rafał Wojaczek *Kim jest* (15), Krzysztof Karasek *Co ja tu robię* (16), Marian Grześczak *Byłem i ja* (17).

Niezwyczajne natężenia świadomości

Św. Augustyn *Z Solilokwiiów* (18), William Wordsworth *Oda o przeżyciach nieśmiertelności* czerpanych ze wspomnień o wczesnym dzieciństwie (19), Rainer Maria Rilke *Doświadczenie śmierci* (21), [Ostatni wiersz] (22), Fiodor Dostojewski [*Niezwyczajne natężenie świadomości*] (23), Aleksander Wat *** (*Tu nie istnieje przestrzeń ni wola...*) (26), Knut Hamsun [*Ciemność. Upojny szal głodu*] (27), Samuel Beckett *Nieruchomo* (29), Robert Musil [*Wyostrzony słuch*] (32), Zofia Nałkowska [*Podniesienie temperatury*] (34), Fiodor Dostojewski [*Zapatrzonny*] (35), Eugène Ionesco *Samotnik* (36), Jean Paul Sartre [*Nienawiść, niesmak istnienia*] (38).

Dotknij kości jego i ciała jego

Z Księgi Hioba (42), Alfred Döblin *Rozmowa z Hiobem; to od ciebie zależy, Hiobie, a ty nie chcesz* (43), Gottfried Benn *Kobieta i mężczyzna idą przez oddział chorych na raka* (46), Jarosław Marek Rymkiewicz *Na ciało moje gdy umiera* (47), Günter Eich *Wspomnienie siebie samego* (48), Antonin Artaud *Odpowiedniość mumii* (49), Tadeusz Różewicz *Duszyzka* (51), Hadrian, cesarz, *Antmula vagula biandula* (53), Michel Leiris *Dusza* (54), Julien Offray de la Mettrie *Człowiek-maszyna* (56), Johann Gottfried Herder [*Praca duszy*] (57), Erich Fromm [*Ciało jako symbol ducha*] (58), Maurice Merleau-Ponty [*Ciało — widzialny kształt intencji*] (59), Romain Gary (*Można mnie często zobaczyć*) (61).

Jan Potocki [*Badacze śladów*] (62), Brassai [*Sposób ułożenia rzeczy*] (63), Alina Szapocznikow [*Odciski ciała ludzkiego*] (65), Pierre Restany [*Pragnęła wytłoczyć trwałe ślad*] (66), Roland Barthes [*Hermeneutyka portretu micheletowskiego*] (67), Małgorzata Baranowska Adam Rudolfa Hausnera (72), Francis Ponge *Ze wstępnych notatek do człowieka* (75), Henri Michaux *Moje zajęcia* (78).

Walka duchowa jest równie brutalna

Jean Starobinski *Mozart nocny* (79), Michel Foucault [*Człowiek tragedii i człowiek szaleństwa*] (83), Georg Wilhelm Friedrich Hegel [*Los jest świadomością siebie samego, ale jako czegoś wrogiego*] (84), Karl Jaspers *Sytuacja graniczna i egzystencja* (86), Søren Kierkegaard *Kształt tej choroby (rozpaczy)* (87), Jerzy Krzysztoń [*Błąd wszechświata*] (89), Arthur Rimbaud *Pożegnanie* (90), Mikołaj Bierdiajew [*Prawdziwa filozofia jest zawsze walką*] (91), Jarosław Iwaszkiewicz *Koguty* (92).

Biografia i egzystencja

Stanisława Przybyszewska

Ewa Graczyk: Stanisława Przybyszewska. Miejsce życia 100
Pleśń i rdza [mówią: Maria Janion, Ewa Graczyk, Kazimierz Nowosielski, Zbigniew Majchrowski, Kwiryna Ziemia, Wacław Maksymowicz] 116

[Zderzenie biografii i egzystencji — Zniweczenie natury — Kreować biografię na krzyżu? — Niewidzialna moc — Osobowość mentalna — Obiektywne medium — Laboratoria Przybyszewskiej — Asceza i romans — Motłoch i intelektualisci — Walenie do bram — Gdyż od tej chwili listonosz przyjść może — Zła nowina — Ból muchy — Na skraju]

Kwiryna Ziemia: Przybyszewska pyta, czy rewolucja jest możliwa 148

Paweł Huelle: Przybyszewska chce wiedzieć, jakie są granice przemiany człowieka 156

Maria Janion: Przybyszewska pragnie stworzyć osobowość mentalną rewolucji 161

Małgorzata Czermińska: Przybyszewska toczy śmiertelną walkę między dwoma „ja” 173

Kazimierz Nowosielski: Przybyszewska wydaje walkę przypadkowi i pozostawia dzieło niedokończone . . . 175

Marta Zielińska: Przybyszewska doprowadza swą egzystencję do stanu budzącego podziw i przerażenie . . 179

Robespierre. Lektura śmierci i maski pośmiertnej

Jules Michelet: Śmierć Robespierre'a	182
Stanisława Przybyszewska: [Maska pośmiertna Robespierre'a]	186

Fragmenty antropologiczne

Ronald David Laing: Osoba a doświadczenie	189
Susan Sontag: Choroba jako metafora [fragmenty]	212
Jacques Revel, Jean-Pierre Peter: Ciało. Chory człowiek i jego historia	241
Georges Bataille: Doświadczenie wewnętrzne	266
Georges Bataille: Na marginesie życia	282
André Breton: [„Mól” książkowy wobec „niepojętego gestu markiza de Sade”]	287
Jean-Paul Sartre: Nowy mistyk	291
Jean-Paul Sartre: [Człowiek jako projekt]	293
Pierre Klossowski: [Odbicie tego, czym chciał być]	296
Michel Foucault: Przedmowa do transgresji	300
Jean Durançon: Transgresja u Bataille'a	321
Alain Arnaud, Gisèle Excoffon-Lafarge: Transgresja i doświadczenie granic	324

Komentarze

- 1 [Stanisław Rosiek, Maria Janion] 329
Pierwsze pytanie Lainga — Krytyka „dialektów” współczesnej antropologii — Bycie i „bycie mówionym” — Projekt języka na miarę bycia — Jeszcze jeden wysiłek? — Jesteśmy zasłoną — Utopia przejrzystości — Produkcja fantazmatów
- 2 [Jarosław Anders, Zbigniew Majchrowski, Maria Janion, Grażyna Tomaszewska, Stanisław Rosiek, Paweł Huelle, Kwiryna Ziemia, Ewa Graczyk, Małgorzata Czermińska] 354
„Tajemnicą świata jest to, co widoczne...” — „Choroba nie jest metaforą” — Pytanie Hioba — Czy choroba ma sens — Medykalizacja jako alternatywa — „Likiery” — Empiryzm i zmitologizowanie medycyny — W polu sprzecznych mitologii — Poczucie winy i przypadek — Hermeneutyka i kolekcjonerstwo — Przedmioty melancholii — Myślenie bezpośrednie — Czy może istnieć osoba bez choroby? — Metaforyzacja Susan Sontag
- 3 [Maria Janion, Ewa Graczyk, Małgorzata Czermińska, Zbigniew Majchrowski, Stanisław Rosiek, Wacław Mak-

symowicz, Maria Kalinowska, Kwiryna Ziemba, Małgo- rzata Czermińska]	391
„Jego pełne niekoherencji poglądy...” — Egzystencja obnażona i wy- zwolenie z doktryny — Doświadczenie wewnętrzne jako byt bez związków — Wykładnie transgresji — Emily Brontë — „Nihilizm on- tologiczny” i „narcyzm niebytu” — Doświadczenie niepotrzebne? — Wierność wobec potencjału chwili — Czy istnieje moralna granica myślenia — Kultura konsolacyjna — „Przeze mnie, a więc przez istnienie ludzkie” — Klęska intymistyki? — „Ty mówiłeś obcym językiem” — Samotność i doświadczenie Innego — Jak rozumieć akt lektury — Transgresje: Porębski i Batalle — Literatura. War- tość i transgresja	
4	450
Stefan Chwin: Gombrowicza „fenomenologia różnicy” .	450
Ewa Graczyk: Nieśmiały zarys fantastyki egzystencjal- nej Stanisławy Przybyszewskiej	471
Kwiryna Ziemba: Kilka uwag o samobójstwie	491
Zbigniew Zakiewicz: Księga porachunków ze swym losem	504
Spis ilustracji — Objaśnienia	509
Źródła tekstów	539
Indeks osób	553